

ח' סיון ה'תשע"ז 2.6.17

מגזין מס' 432

ערב שבת פרשת נשא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

ג"ח

החייב כסנ"א

ידידות אמת - "קנה לך חבר"

לא יועילו כל ההתפתלויות (שלעתים מובילות אף לחוצפה וגסות הרוח...) - כל אחד ואחד זקוק באופן קריטי ל'אומץ להתפכח' מ"שריטותיו" הוא...

אישור הכניסה (שאי אפשר בלחו) לד' אמותיה של ידידות אמת, היא הנכונות להקריב כל עכבה, המונעת הושטת יד לחבר קרוב באופן של עזרה מיידית בפועל בשעת צרה! וכהכלל: מצד העולם הזה אין חברים - הכל אינטרסים. לעומת זאת, ידידות דקדושה היא ענין נדיר ביותר - בשביל להשיגה צריך לעבור שבע מדורי גהנום...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

משיח וגאולה

האם דרושה התעוררות תשובה של עם ישראל לקראת הגאולה?

כשמכריזים שהגאולה קרובה לבוא והיא עומדת ממש על סף דלתנו, מתעוררת תמיהה: איך יכולה הגאולה לבוא עכשיו, בשעה שיהודים רבים כל כך אינם שומרים את התורה ומצוותיה וכשיש כל כך הרבה חילול שבת וכו'? הלוא חטאינו הם סיבת הגלות, וכאשר יש עדיין כל כך הרבה חטאים, איך תבוא הגאולה?

כשיגיע זמן הגאולה, שום דבר לא יוכל לעכב אותה; אם ישראל יעשו תשובה מעצמם – מה טוב, ואם לאו – יאלץ אותם הקב"ה לשוב בתשובה ולהיגאל: "הקב"ה מעמיד להן מלך שגזירותיו קשות כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב".

המשיח מעורר

הרמב"ם קובע כך בפסק הלכה: "אין ישראל נגאלין אלא בתשובה, וכבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן, ומיד הן נגאלין". כלומר, הגאולה תבוא לאחר שעם ישראל ישוב בתשובה, והתורה הבטיחה שבסוף הגלות ישוב העם בתשובה. אלא שניתנה לנו הברירה לשוב בתשובה בעצמנו, או לחכות שהקב"ה ייצור נסיבות שיאלצו אותנו לשוב בתשובה.

תמונת המצב שמצטיירת אפוא על פי דברי חז"ל היא, שבתקופה המקדימה את ביאת המשיח תחול הידרדרות קשה בשמירת התורה והמצוות ואף ירידה במוסריות אנושית בכלל, סימני זמן שמאפיינים את תקופת 'עקבתא דמשיחא'. ואז, כשהמצב מגיע לשפל המדרגה, מתחוללת התשובה שמביאה את הגאולה.

מי שמתחיל לעורר את העם לתשובה הוא המשיח עצמו. מאחר שמדובר על זמן הקודם לגאולה, ברור שהמשיח טרם נתגלה, אבל הוא כבר פועל ב"כופך כל

שאלה זו יוצאת מנקודת הנחה, שהגאולה תוכל לבוא רק כשעם ישראל כולו יחזור לדרך התורה, וכשלא יהיו עוד חטאים ועוונות. אולם הנחה זו טעונה בירור. הלוא אנו יודעים, שתיקון העולם וההחזרה של עם ישראל לדרך התורה, הם מתפקידיו של המלך המשיח, ומכאן שהוא בא עוד בטרם הגיעו העולם והעם היהודי לתיקונם. גם בדברי הנביאים מדובר על כך שרק כאשר "ייתקע בשופר גדול" יחזרו "האובדים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים", דבר המוכיח שרק אור הגאולה יחזירם למוטב.

תשובה וגאולה

אכן, הגלות באה "מפני חטאינו", והגאולה תבוא על-ידי התשובה, כפי שאומרת הגמרא: "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה". אבל כאן עלינו לברר שני דברים: מהי אותה תשובה שדרושה להבאת הגאולה, וכן, אם הגאולה מותנית בתשובה, מי מבטיח לנו שעם ישראל אכן ישוב פעם באמת? האומנם לא תוכל הגאולה לבוא עד שנעשה תשובה שילמה?

בגמרא יש מחלוקת בענין זה בין רבי אליעזר לרבי יהושע: "ר' אליעזר אומר, אם ישראל עושין תשובה – נגאלין, ואם לאו – אין נגאלין". רבי יהושע אינו חולק על עצם הצורך בתשובה לפני הגאולה, אלא על מה שרבי אליעזר אומר "אם לאו – אין נגאלין". לדעתו,

ה'כלי יקר' אומר זאת במפורש: "מיד כאשר תגמור בלבך לשוב בתשובה שלימה עד ה', אף על פי שעדיין לא עשית הדבר הראוי להיעשות בפועל" – כבר תבוא הגאולה. אם רק "יראה ה' בך סימני טהרה, שנכון לבך אל ה', אך שהמניעה היא שלא תוכל לעשות בפועל כל מצוותיו – מכל מקום, תיכף 'ושב ה' אלוקיך את שבותך". כלומר, התשובה יכולה להיות כהרף עין: רגע של התעוררות ותפנית ('תשובה' מלשון פנייה) אל ה' – "ומיד הן נגאלין".

עצם העובדה שעדיין יישארו עוונות בעם ישראל, אין בה כדי לעכב את הגאולה. על הפסוק "והוא יפדה את ישראל מכל עוונותיו", אומרים המפרשים: "גם העוון לא יעכב הגאולה, כי הוא יפדה את ישראל מן העוונות". אפשר לראות זאת גם בסדר הפסוקים שאומרים ב'נפילת אפיים' – קודם "פדה אלוקים את ישראל מכל צרותיו", שזוהי היציאה מן הגלות, ורק אחר כך "והוא – הקב"ה – יפדה את ישראל מכל עוונותיו".

כך נאמר: "מי א-ל כמוך נושא עוון ועובר על פשע לשארית נחלתו", ופירשו המפרשים: "לשארית נחלתו – אותם שיישארו מחבלי המשיח, אינו עומד על הפשע להשיג בו, לשלם עליו גמול, אלא עובר על הפשע והולך להלאה, כאילו לא יראנה". וכן פירש הרד"ק: "לא יפנה לעד אל מעשיהם, כי חפץ חסד הוא... וחסדו יגבר על חטאיהם כשיגיע זמן הגאולה".

אין הדבר סותר את הצורך בתשובה לפני הגאולה. אכן, נחוצה תשובה קודם הגאולה, ובמיוחד מאחר שאנו רוצים שהגאולה תבוא באופן של "זכו" ובבחינת "אחישנה". אך התשובה הזאת שלפני הגאולה אינה חייבת להיות תשובה גמורה, שמוחקת את כל העוונות, אלא די בהתחלה של התעוררות בלבד. מחיקת העוונות והתשובה השלימה יהיו אחרי הגאולה.

ישראל לילך בה (בדרך התורה) ולחזק בדקה" (כפי שמתאר הרמב"ם את סימני המשיח לפני התגלותו). ואז, אם עם ישראל מתעורר בתשובה – באה הגאולה מיד, בלי ייסורים מיותרים, אבל אם הקריאה לתשובה אינה נענית, עושה הקב"ה דברים שמאלצים את העם לשוב בתשובה.

רגע של התעוררות

אולם כאן נשאלת השאלה, לאיזה סוג של תשובה ממתין הקב"ה כדי שתבוא הגאולה. האם הכוונה שעם ישראל כולו צריך לחזור לשמירת התורה והמצוות, ועד אז לא יכולה לבוא הגאולה?! גם מושג זה עצמו טעון בירור – מהי רמת שמירת התורה והמצוות שנדרשת לגאולה, וכי יש הכרח שכל ישראל יהיו צדיקים גמורים עוד לפני הגאולה!?

בעל 'מנחת אלעזר' כותב בפירושו, שהטיעון "שהגאולה מתעכבת עד שישובו כל ישראל, זהו נגד מקראות רבים", והוא מביא ראיה מסימני חז"ל על תקופת 'עקבתא דמשיחא', ש"אדרבה, יהיה רוב פני הדור כן (=במצב של "חוצפא יסגיל" ושאר הסימנים השליליים). אם כן, איך יהיה זה דורו של משיח, הרי יעכבו מלבוא משיח עד שישובו כולם ויהיו צדיקים כולם!"; והוא מסיים: "אלא ודאי כי הדברים הנ"ל הם הבל וריק וכזב".

כשמעיינים בתורה, בפרק שמתאר את התשובה שתהיה לפני הגאולה, מוצאים שתי רמות של תשובה: תחילה תשובה כללית – "ושבת עד ה' אלוקיך", שהיא תביא את הגאולה – "ושב ה' אלוקיך את שבותך... וקיבצך מכל העמים"; ורק לאחר הגאולה תהיה תשובה שלימה יותר – "ואתה תשוב ושמעת בקול ה' ועשית את כל מצוותיו".

תשובת שומרי התורה

נוסף על כל זאת, נראה שמה שמעכב את הגאולה אינו מעשיהם של אלה שנתרחקו משמירת התורה והמצוות. הללו הם בבחינת 'תינוקות שנשבו', ובמיוחד בדורנו שרובם ככולם לא נתחנכו על ברכי התורה והמצוות. עליהם חלים דברי הרמב"ם, ש"בני התועים האלה ובני בניהם שהדיחו אותם אבותיהם... הרי הוא כתינוק שנשבה... הרי הוא כאנוס, שהרי גידלוהו על טעותם". ממילא אין מעשיהם מעכבים את הגאולה. על כן ברור, שעיקר הצורך בהתעוררות של תשובה לפני הגאולה הוא דוקא מצד יהודים מאמינים ושומרי תורה ומצוות. וכן כתב בעל ה'מנחת אלעזר': "הא דכתב הרמב"ם דאין ישראל נגאלין אלא בתשובה, היינו לבינונים ומאמינים, אנשים כערכנו, אבל לא להמתין על כל ישראל".

אחרי הגאולה תהיה תשובה גדולה ועמוקה יותר, של כל כלל ישראל. כשיתגלה כבוד ה' לעיני כל בשר – ודאי שהכול ישובו אליו ויעבדוהו.

נראה גם כן, כי עצם בשורת הגאולה תהווה מנוף להתעוררות התשובה בעם ישראל. וכפי שכתב רבי צדוק הכהן מלובלין: "אפילו אותם פושעי ישראל שלא עלה בלבם הרהורי תשובה... מכל מקום, אם יבשרום שמשיח בן דוד בא – ודאי יאמינו וישובו בתשובה שלימה. ואפילו אותם האפיקורסים שלא ישובו בבשורה בעלמא – כשייתקע בשופר גדול, אז יבואו גם האובדים והנידחים".

על כן זה הזמן להשמיע ברמה את בשורת הגאולה ולהתעורר לתשובה לקראת הגאולה המתקרבת ובאה!

(מתוך הספר "ימות המשיח" בהוצאת "צעירי אגודת חב"ד – המרכז", מאת הרב מנחם ברוד.)

הסיפור השבועי

האשה שלא ויתרה

האשה נקשה בהססנות על הדלת, וכשזו נפתחה, פסעה פנימה בחשש. "יש לי בעבורכם מכתב מרבי יחזקאל שרגא משינאוהו", אמרה בקול רועד.

רבי פינחס צימטבוים, חבר בית הדין של גרויסוורדיין (אורֶאָדֶיָה) שברומניה, זינק ממקומו למשמע הדברים. רטט של התרגשות עבר בו. מכתב ממורו ורבו הקדוש! בדחילו ורחימו נטל את האיגרת ופתחה.

כשהחל לקרוא, עלתה עננה על פניו. "בהיות שבעלה של האשה הזאת עזב אותה כבר יותר מעשר שנים והשאירה עגונה", כתב רבי יחזקאל, "על כן הנני מבקש לעזור לה למצוא את בעלה להתירה מכבלי עיגונה".

"כיצד אני יכול לסייע?", תהה רבי פינחס בקול. "ומדוע החלטת לבוא לכאן דוקא?".

"לא ביקשתי כלל לבוא לכאן", ענתה העגונה. "חיליתי את פניו של הצדיק, בכיתי והתחננתי לפניו שיושיע אותי, ולבסוף הורה לי לבוא לכאן, אליכם, בלי הסבר".

הדיין התעטף בשתיקה. "אין לי פתרון להוראה הבלתי מובנת של הצדיק", אמר לבסוף. "בינתיים השתכנתי באכסניית הקהילה, ונעשה כמיטב יכולתנו".

האשה הודתה לו נרגשות, וכשפנתה לדרכה, יצא הדיין אף הוא מביתו ושם פעמיו לעבר בית אב בית הדין, רבי משה הירש פוקס. הוא שיתף את עמיתו באיגרת

המסתורית, ורבי משה, אף שלא היה חסיד שינאוהו, הכיר בגדולתו של הצדיק והתייחס למכתבו בכובד ראש.

ראשית, כינס רבי משה את גבאי בתי הכנסת וחקרם אם הבעל המעגן שוהה באחד מהם. התשובה היתה שלילית. כשלא נמצא קצה חוט בקהילה, פנה אל משטרת הגבולות והללו בדקו ברשימותיהם אם נכנס למדינה אדם ששמו כשמו של הבעל. גם אלו השיבו את פניו ריקם.

דייני בית הדין לא אמרו נואש. הם פעלו כחוקרים מיומנים, והחלו לבלוש ולחפש בכל העיר אחרי הבעל האבוד. שבועות ארוכים של חיפושים העלו חרס. בכל בוקר נאלצו הדיינים להשיב לאשה העגונה כי טרם אותר בעלה.

יום אחד פנה רבי משה אל רבי פינחס ואמר לו: "שמע נא, הלוא עשינו כל שביכולתנו כדי לאתר את האיש ולא מצאנו רמז כלשהו עליו. לדעתי אין מנוס מלהודיע לאשה כי המאמצים כשלו, ולשלחה בחזרה לביתה".

רבי פינחס הסכים לדברים, אף כי לא בלב קל. הוא שיתף את האשה במסקנה המצערת, והמליץ לה לשוב לביתה. אך העגונה סירבה בתוקף לקבל את הדברים. "בשום אופן לא", קראה במר נפשה. "לא אלך מכאן, אלא אם כן יורה זאת הצדיק משינאוהו. בפקודתו באתי לכאן, ורק בפקודתו אלך".

ראה רבי פינחס כי היא מתבצרת בעמדתה, והחליט לכתוב דברים כהווייתם למורו ורבו. פירט את המאמצים הרבים שהושקעו ואת הכישלונות שנחלו.

לא חלפו יומיים, והנה שליח בהול דופק על דלת לשכתו של רבי פינחס. "גש מהר לביתך", אמר השליח. רבי פינחס יצא בעקבותיו, ובהגיעו לביתו הבחין בהתקהלות נרגשת – שוטר אוחז בידו של גבר יהודי, ולצידם העגונה. רבי משה הירש, שכבר נכח במקום, פנה אל רבי פינחס וקרא: "זה הבעל!".

כעת נפנו הכול לשמוע את סיפורו של הבעל המעגן. מזלו מעולם לא האיר לו פנים. כדי למצוא טרף לביתו נהג לנדוד בין הערים ולתור אחר עבודות מזדמנות. הוא הגיע לבוקרסט, בירת רומניה, וגם בה התקשה להשיג פרנסה.

אוזלת ידו, שהיתה פרי אופיו ה'בטלני', גרמה לו להזניח את משפחתו ואף לא להודיע לאשתו היכן הוא ומה מעשיו. בעקבות זאת סברה שהחליט לברוח ולהשאיר עגונה.

ביום שבו הגיעה האשה לגרויסוורדיין החליט בעלה לחפש את ההצלחה בהונגריה. כסף לנסיעה לא היה באמתחתו, ולכן נאלץ להתקדם בנסיעות קצרות ברכבת. בכל תחנה ירד וקיבץ נדבות כדי לממן את המשך הנסיעה.

בדרכו הגיע לגרויסוורדיין. הוא שמע שבעיר יש ריכוז יהודי גדול וקיווה שיצליח לקבץ סכום נאה להמשך דרכו. באורח פלא שם את פעמיו לעבר האכסניה שבה התארח...אשתו.

כשזו הבחינה בו, חששה שיימלט ממנה אם יבחין בה, ולכן יצאה מבעד הדלת האחורית והזמינה שוטר שיעצור אותו. השוטר עצר את האיש, בעוד האשה צועקת כי זה בעלה, שנטש אותה לאנחות.

"מבינים אתם?", קרא רבי משה בהתרגשות באוזניו של רבי פינחס, "הלוא האיש תכנן לנסוע למדינה אחרת, ורק הצדיק, ברוח קודשו, ידע שיחנה בגרויסוורדיין וייקלע לאכסניה שבה תשהה רעייתו".

הסיפור התפרסם חיש מהר והגיע לאוזניו של הצדיק משינאוהו בעצמו. "נו", החווה בידו בביטול, "אצלכם החסידים הכול נחשב 'מופת', אולם אין זה נכון. בסך הכול סברתי שהואיל וגרויסוורדיין היא עיר גדולה, סביר להניח שהבעל שוהה שם. אין כאן שום 'מופת'..."

(על-פי 'מפי ספרים וסופרים')

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת נשא

תפקידם של בני גרשון

בסופה של הפרשה הקודמת, פרשת במדבר, תארה התורה את תפקידי בני קהת, הראשונה משלושת משפחות שבט הלוי. פרשתנו, פרשת נשא, פותחת בתפקידי משמרת בני גרשון, המשפחה השניה משבט הלוי, אשר ישאו במסעות בני ישראל במדבר את היריעות המקיפות את המשכן ואת אלו הסוככות עליו, וכן ישאו את קלעי החצר ואת מסך שער החצר. כמו כן קובעת התורה כי איתמר בן אהרן הכהן יהיה האחראי על עבודת משמרת הגרשוני.

תפקידם של בני מררי

משמרת בני מררי, משפחת הלויים השלישית, מופקדים על נשיאת קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו ואדניו, וכן עמודי החצר ואדניהם ויתדותיהם ומיתריהם ואביזריהם. גם הם, כבני גרשון, פועלים תחת ידו של איתמר הכהן. [על משמרת בני קהת (שכאמור זכו בתפקיד הבכיר של נשיאת כלי הקודש) הופקד אלעזר הכהן שהוכתר גם בתואר 'נשיא נשיאי משפחות הלוי', והוא שימלא את מקום אביו הכהן הגדול לאחר פטירתו].

מפקד כל נושאי המשכן וכליו

משה מצווה לערוך מפקד נוסף - הפעם הוא מונה את כל הגברים בני שבט לוי מבני 30 עד 50, הם אנשי משמרות נשיאת המשכן. ואלו תוצאות המפקד:

משפחת קהת: 2,750; משפחת גרשון: 2,630; משפחת מררי: 3,200; מספרם הכולל של בני שבט לוי העובדים (מגיל 30 עד 50): 8,580 נפש.

שלוש רמות קדושה - זו למעלה מזו

חניית בני ישראל במדבר היתה מסודרת בשלושה מחנות בהתאם לשלוש רמות קדושה שונות. הקדושה העליונה ביותר שרתה בעזרת המשכן (החצר), קדושה פחותה ממנה במחנה הלויים, ולמטה מכולן במחנה כלל ישראל. עם הקמת המשכן והשראת הקדושה עליו ועל ישראל, מצוה הקב"ה את משה להרחיק את הטמאים מאזורי הקדושה: על המצורעים לצאת אל מחוץ לשלושת המחנות; הזבים רשאים לשהות במחנה ישראל, אך אסורה עליהם הכניסה למחנה הלויים; ואילו הטמאים (טמאי מת) רשאים להיכנס גם למחנה לווייה אך לא אל חצר המשכן.

דיני הגזל ונשבע לשקר

הגזל את חברו ונשבע לשקר בבית הדין נקרא מועל בה', שהרי מלבד עבירת הגזל גם נשבע לשקר. לאחר שהודה על מעשהו הרע, עליו להחזיר את גזילתו בתוספת חמישית (עשרים אחוז) ולהביא קרבן אשם לכפרת חטאו. אם הנגזל אינו בין החיים ולא השאיר יורשים, יביא הגזל את דמי הגזילה לכהן המשרת במשמר אותו יום.

פרשת סוטה

אשה שבעלה מקנא לה וחושד בה כי היא מתרועעת עם

נזירותו. כאשר ישלים הוא את ימי נזירותו, יביא הנזיר כבש בן שנה לעולה, כבשה בת שנתה לחטאת, אייל לשלמים ומנחת מצות. לאחר הקרבת קרבנותיו יגלח הוא את ראשו בפתח אוהל מועד וישרוף משערותיו באש המבשלת את בשר השלמים. לבסוף יטול הכהן את זרוע האייל המבושלת וכן חלת מצה ורקיק מצה, ויניחם בכף יד הנזיר ויניפם לפני ה'. מעתה מותר הנזיר בשתיית יין ככל האדם.

ברכת כהנים

ה' מצוה את משה לומר לאהרן ולבניו כי ניתן להם (לכהנים לדורותיהם) כח מיוחד מאת ה' לברך את בני ישראל. וזהו נוסח ברכתם: "יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום".

נדבת הנשיאים וקרבנותיהם

במשך שבעה ימים (שבעת ימי המילואים) מעמיד משה מידי יום את המשכן ומפרקו. וכך, חוזר הדבר ונשנה, עד אשר ביום השמיני, בא' בניסן, משאך מסיים משה רבנו להעמידו שורה סוף סוף השכינה על המשכן. אזי הוא מקדשו ומושחו בשמן משחת קודש.

עתה מביאים נדבתם נשיאי שניים עשר השבטים: שש עגלות ושניים עשר שוורים. על פי ציווי ה' מקבל משה את נדבתם ומעבירה ללויים לצורך נשיאת המשכן. שתי עגלות רתומות לארבעה פרים ניתנות למשפחת גרשון נושאי היריעות וכו', וארבע עגלות רתומות לששה פרים ניתנות למשפחת מררי (בהתאם למשאם הכבד – קרשי המשכן).

בני קהת המופקדים על נשיאת כלי הקודש אינם מקבלים עגלות, משום שמפאת קדושתם נישאים הכלים על כתפיהם.

מלבד מתנותיהם, מקריבים מידי יום נשיאי העדה קרבנות לחנוכת המזבח. בזה אחר זה, במשך 12 יום,

גבר זר, עליו להתרות בה לבל תתייחד עמו. ובאם עוברת האשה על הזהרתו וראו אותה אנשים מתייחדת עם האיש הזר אלא שאין ידוע מה באמת קרה ביניהם – חל עליה דין 'סוטה', ועל הבעל להביאה אל הכהן לבירור ענינה התורה מצוה כי על הסוטה להביא קרבן מנחה מקמח שעורים ולהתייצב בפני הכהן. לאחר הקרבת המנחה, יטול הכהן מים מהכיור שבעזרה בכלי חרס, יערב בהם מעפר חצר המשכן וימחוק את פסוקי פרשת סוטה אל תוך המים הקדושים. קודם שישקוה מן המים יזהיר הכהן את האשה כי עליה להודות על חטאה, או שתישבע כי נקיה היא. בחרה האשה להישבע ולא להודות, ישקה אותה הכהן מן המים המאררים לבירור מצבה. אם חטאה – יבואו המים בבטנה וירכה והיא תמות במיתה משונה. ובאם נקיה היא ולא חטאה – יבואו בה המים האלו לברכה, להיטיב פוריותה. ומבטיחה התורה כי מעתה תהייה לידותיה קלות וצאצאיה נאים ויראי שמים.

דיני הנזיר

איש או אשה הנודרים כי ינזרו מין, אסורים עליהם מעתה כל התוצרים הבאים מן הכרם – מלבד שאסורה עליהם שתיית היין, השיכר והחומץ, אסורים הם גם באכילת הענבים בעודם לחים או כשהם יבשים, וכן החרצנים והזגים כל ימי תקופת הנזירות שנטלו על עצמם (אם לא הזכירו זמן, תמשך נזירותם 30 יום, משך הזמן הקצר ביותר לענין נזירות). כמו כן אסורים עליהם התגלחת וטומאת המת, ואין הם מותרים להיטמא אף לקרוביהם ממדריגה ראשונה, כל ימי נזירותם.

אם בכל זאת נטמא הנזיר למת בשגגה או באונס, אזי פסקה נזירותו ועליו לטבול לטהרתו. וביום השביעי מיום טבילתו (טהרתו) יגלח ראשו, ולמחרת, ביום השמיני, יביא שני תורים או בני יונה לקרבן חטאת ועולה וכן כבש בן שנתו לאשם נזיר. ומעתה יתחיל למנות מחדש את ימי

מביאים שניים עשר נשיאי השבטים (בכל יום נשיא אחר) את תרומת קרבנותיהם הזוהה: לקרבן עולה - קערת כסף ומזרק כסף מלאים בסולת משומנת למנחה, כף זהב אחת מלאה קטורת, פר אחד, איל אחד, כבש בן שנה אחד; לקרבן חטאת - שעיר עיזים אחד; לקרבן שלמים - שני פרים, חמשה אילים, חמישה גדיים וחמשה כבשים בני שנה. עתה מפרטת התורה את שמות הנשיאים וסדר הקרבתם.

התגלות ה' אל משה
 בסיום הפרשה, מספרת התורה על התגלות ה' אל משה לאחר הקמת המשכן. משה שומע את קול האלוקים מדבר מתוך האוהל מעל הכפורת, יוצא מבין שני הכרובים שבקודש הקודשים.

עזרו לנו,
 להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

שכרה של שמירת שבת

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"ביום השביעי נשיא לבני אפרים" (במדבר ז, מח)

פרשתנו מתארת את הקרבנות שהקריבו נשיאי ישראל בעת חנוכת המזבח, לאחר שסיים משה רבנו להקים את המשכן. שנים עשר ימים הקריבו הנשיאים את קרבנותיהם, "נשיא אחד ליום". ביום השביעי, שהיה יום השבת, הקריב נשיא שבט אפרים.

הקרבנות קרבן היא פעולה הכרוכה בחילול שבת, ועל פי ההלכה אסור להקריב קרבן יחיד בשבת. אמנם במשכן ובבית המקדש היו מקריבים קרבנות בשבת, אך אלה היו קרבנות ציבור, שהקב"ה ציווה להקריבם באותו יום. מה היה ההיתר של נשיא שבט אפרים להקריב את קרבנו (קרבן יחיד) בשבת?

הוראה מיוחדת

במדרש נאמר: "שלא תאמר היאך חילל את השבת, והלוא אין קרבן יחיד דוחה את השבת, וזה הקריב בשבת. אמר הקב"ה: לא על פיו עשה, שאני אמרתי למשה". על פי המדרש הזה נראה, שזו היתה 'הוראת שעה' מיוחדת מאת הקב"ה.

יש מוסיפים ומסבירים, ששבט בישראל נקרא 'קהל', ומכיון שהקרבנות של נשיאי השבטים היו בעבור כל השבט, אין הקרבן נחשב קרבן יחיד אלא קרבן ציבור, הדוחה את השבת.

שכרו של יוסף

אולם ממדרש נוסף עולה, שהקרבנות של נשיא אפרים בשבת היתה דבר מכון מאת הקב"ה. המדרש מביא את הפסוק "מי הקדימני ואשלם", ואומר: "(הפסוק) מדבר

ביוסף, שהוא הקדים ושימר את השבת עד שלא ניתנה... אמר הקב"ה: יוסף, אתה שמרת את השבת עד שלא ניתנה, חיך שאני משלם לכן בנך, שיהא מקריב קרבנות בשבת, מה שאין יחיד מקריב, ועליי לקבל קרבנו ברצון". הדבר מעורר תמיהה: איך ייתכן שהשכר על שמירת שבת יהיה פעולה של חילול שבת? מכאן מוכח, שהקרבנות קרבן הנשיאים בשבת לא זו בלבד שלא היתה בבחינת חילול שבת, אלא להפך, היה בה משום הוספה בשמירת השבת.

זו שמירתה

יש דעה, שכאשר נאלצים לעשות מלאכה בשבת במקרים של פיקוח נפש, אין פירוש הדבר שהתורה רק מתירה לעשות זאת בשבת, אלא זהו דין בשמירת שבת. ובלשון בעל אור החיים: "אין זה קרוי חילול; אדרבה, זה קרוי שמירת שבת".

וכך, הואיל ויוסף שמר את השבת עד שלא ניתנה, נתן לו הקב"ה שכר מיוחד – תוספת בשמירת שבת – ציווי שכן בנו, נשיא אפרים, יקריב את קרבנו ביום השבת. כאן היה לא רק היתר להקריב קרבן בשבת, אלא על ידי ההקרבה קיימו באופן חיובי את מצות שמירת שבת – הוסיפו בקדושתה של השבת על ידי הוספת קרבן מיוחד בשבת. יוסף הוסיף בשמירת שבת והקב"ה גמל לו בכך ש"בן בנך" הוסיף קרבן מיוחד בשבת.

(מתוך גליון 'שיחת השבוע',

מעובד על פי 'לקוטי שיחות' כרך כ"ג)

חסידות על הפרשה נשא

החובה להשפיע שם הפרשה: נשא

ההוראה בעבודת ה' משם פרשתנו:

כל יהודי חייב להיות בבחינת 'הרמה', עליו להיות לא רק 'מקבל' אלא גם 'משפיע'. שכן כל אחד ואחד, מבלי הבט על מעמדו ומצבו הרוחני, מסוגל להשפיע על אחרים לפחות בענין מסויים. וכשם שגם העני בישראל חייב לקיים מצות צדקה לפי ערכו ויכולתו, כך גם ה'עני ואביון' ברוחניות חייב לתת ולהשפיע למי שנמצא בדרגה פחותה משלו.

(ה'תוועדויות' תשמ"ז כרך ג', עמ' 585)

תכלית הכוונה - "עשה טוב" "נשא את ראש בני גרשון גם הם" כמו שציוויתך על בני קהת (רש"י)

גרשון היה הבכור, ואף על פ כן מקדים הכתוב את בני קהת; מדוע?

גרשון - רומז לעבודה של גירוש ודחיית הרע, "סור מרע".

קהת - רומז לאסיפה וקיבוץ של מצוות ומעשים טובים, "עשה טוב" (קהת מלשון "ולו יקהת עמים", שפירושו "אסיפת העמים").

וזהו שגרשון נולד לפני קהת, כי סדר העבודה הוא "סור מרע" ואחר כך "עשה טוב", וכמשל הכנת ארמון לדירת המלך, שבתחילה מנקים אותו מן הלכלוך ("סור מרע") ורק לאחר מכן מכניסים לתוכו כלים נאים ("עשה טוב").

ובכל זאת הקדים הכתוב את בני קהת, שכן "סור מרע" הוא רק הכנה ל"עשה טוב", אמנם מבחינת

תכלית הכוונה - "עשה טוב" קודם.

(אור-התורה' - במדבר עמ' רלד)

הדיבור בתורה מגרש את הרע זאת עבודת משפחת בני הגרשוני... ומשמרתם ביד איתמר (ד,כח)

גרשון - מלשון גירוש, רומז לגירוש והרחקת הרע.
איתמר - רומז לדיבור בדברי תורה (איתמר מלשון דיבור, כמו 'איתמר' בגמרא).

לפי זה מובן הקשר בין בני גרשון לאיתמר, שכן הדיבור בתורה מפריד את הרע מהטוב ו'מגרש' אותו. שהרי בכל דבר גשמי יש תערובת של טוב ורע, וכאשר יהודי פוסק הלכה על-פי תורה ואומר על דבר מסויים שהוא כשר, הוא מפריד בכך את הרע שבו ומרחיקו.
(אור-התורה' - במדבר עמ' רלד)

המאור שבתורה מחזירו למוטב ולקח הכהן מים קדושים בכלי חרש (ה', י"ז)

מים - "אין מים אלא תורה".

מים קדושים - רומזים לפנימיות התורה, תורת החסידות.

"ולקח הכהן מים קדושים" - על ה"כהן" להשקות את הנפש החוטאת במעיינות פנימיות התורה, שכן "המאור שבה (רמז לסודות החכמה) מחזירו למוטב".

"בכלי חרש" - (שבשעה שכלי החרס נטמא אין דרך לטהרו ולתקנו אלא "שבירתו היא תקנתו") יש להפיץ את מעיינות החסידות גם ב"חוצה" (בחינת 'חוץ' לקדושה), ועד ל"חוצה" כזה (שאין תקנתו אלא בשבירה) שאין "חוצה" למטה ממנה.

(לקוטי שיחות כרך ד')

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב!
 בקרו אותנו באתר ובפייסבוק
 שיעורים מצולמים וניגונים
www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

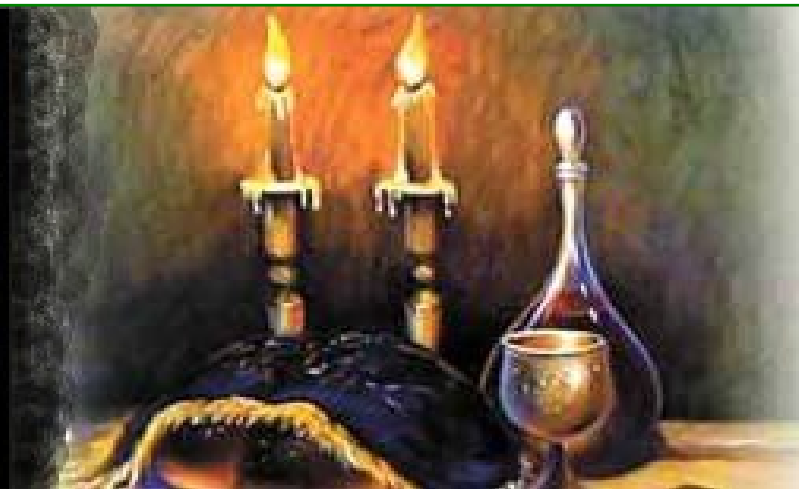
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קיץ)
20:23	19:05	י-ם
20:26	19:20	ת"א
20:27	19:13	חיפה
20:24	19:21	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון